Dosar nr. 2-20153997-05-2a-14032024 Judecătoria Cahul, sediul Central
Judecător: Dumitru Bosîi

Curtea de Apel Sud
D E C I Z I E
În numele Legii

28 aprilie 2026 municipiul Cahul

Completul de judecată al Curții de Apel Sud, sediul Cahul,
în componența:
Președintelui completului de judecată, judecător: **Evgheni Bancov,**
Judecătorilor: **Inga Gorlenco, Andrei Scripcenco,**
Grefierului: **Nadejda Chirov,**
cu participarea:
apelantului: Vasile Gaidarlî,
reprezentantul apelantului, avocatul: Iuri Dimitrov,
interpreților: Liudmila Moldovanu, Aliona Roman,

judecând în ședință de judecată publică, în ordine de apel, apelul declarat de Gaidarlî Vasile împotriva hotărârii Judecătoriei Cahul, sediul Central din 28 decembrie 2022 și apelul declarat de Gaidarlî Vasile împotriva hotărârii suplimentare a Judecătoriei Cahul, sediul Central din 06 martie 2023, pronunțate în cauza civilă, la acțiunea înaintată de Primăria comunei Burlăceni către Gaidarlî Vasile și Vlas Ana, intervenient accesoriu Inspecția Financiară cu privire la încasarea sumelor și a cheltuielilor de judecată suportate.

C O N S T A T Ă:

În fapt.

La data de 07 decembrie 2022, Primăria comunei Burlăceni a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Gaidarlî Vasile și Vlas Ana, intervenienți accesorii de partea reclamantului Inspecția Financiară, cu privire la încasarea sumelor și a cheltuielilor de judecată suportate.

În motivarea acțiunii, reclamantul a invocat că Direcția Teritorială Inspectare Financiară Cahul, la indicația Inspecției Financiare nr.27-10-09/1316 din 04.12.2019 conform Programului de activitate pentru semestrul I al anului 2020 a efectuat inspectarea financiară tematică la Primăria comunei Burlăceni, raionul Cahul, pe aspectele expuse în petiția dnei Stoica Valentina locatar al comunei Burlăceni în rezultatul căreia s-au constatat mai multe încălcări expuse în Prescripția nr.27-17-29 din 12.03.2020 după cum urmează mai jos.

Menționează reclamantul că potrivit Prescripției Inspecției Financiare din 12.03.2020 s-a indicată că: „Nerespectînd prevederile art. 118 alin. (5) și art.122 alin. (3) a Legii nr.154-XV din 28.03.2003 Codul muncii, după rechemările din concediul anual de odihnă, în perioada de activitate a anilor 2017-2018, contabil-șef dna Ana Vlas nu a utilizat restul zilelor rămase din concediul de odihnă în număr de 46 zile calendaristice, beneficiind de indemnizație de concediu pentru toată perioada în sumă totală de 10273,29 lei, precum și de salariu. Totodată este de menționat că, ulterior prin dispoziția primarului nr.59-I din 23.10.2019 a fost acceptată demisia ***** dnei Vlas Ana cu achitarea tuturor drepturilor salariale, inclusiv și concediul de odihnă anual nefolosit pentru anul 2019, neluînd în calcul plățile salariale achitate pentru neutilizarea zilelor rămase din concediul de odihnă în număr de 46 zile calendaristice pentru perioada menționată. Ca rezultat, în urma rechemărilor din concediile anuale de odihnă și neutilizării restul zilelor rămase din concediul dnei Vlas Ana a fost efectuată supraplată prin compensarea în bani a concediului anual în sumă totală de 10273,29 lei, la care au fost achitate și achitate contribuțiile asigurărilor sociale de stat obligatorii 23% - 2362,86 lei, primele de asigurare obligatorie de asistență medicală achitate de patroni – 462,30 lei’’.

Adaugă reclamantul că potrivit deciziei Consiliului local nr.01/07 din 26.02.2018 a fost stabilit parcursul-limită pentru anul 2018 pentru autoturismul de serviciu „Dacia Logan”, cu nr. de înmatriculare ***** în mărime de 15 000 km. Astfel, conform indicilor foilor de parcurs a autoturismului în perioada de activitate al anului 2018 a fost decontat lubrifianți pentru un parcurs de 16328 km sau cu 1328 km mai mult, ca rezultat efectuînd cheltuieli nelegitime în sumă totală de 1810,86 lei. În legătură cu încetarea mandatului primarului dlui Vasile Gaidarlî, în perioada 17.12.2019 – 20.12.2019 de către comisia creată prin dispoziția primarului a fost efectuată inventarierea bunurilor primăriei în rezultatul căruia s-a constatat lipsă în valoare totală de 20951 lei.

Conform cererii de chemare în judecată reclamantul își motivează pretenția privind încasarea prejudiciului material cauzat autorității publice în baza art. 29 alin. (1) a Legii nr.436 privind administrația publică locală și art. 33 a Legii nr.397 din 16.10.2003 privind finanțele publice locale și menționează că ex-primarul satului Burlăceni Gaidarlî Vasile exercitînd funcția de administrator al bugetului local, asigurînd gestionarea resurselor bugetare a admis încălcări la plata repetată concediului de odihnă pentru *****Vlas Ana în sumă de 10273,29 lei, la care au fost achitate și achitate contribuțiile asigurărilor sociale de stat obligatorii 23% - 2362,86 lei, primele de asigurare obligatorie de asistență medicală achitate de patroni – 462,30 lei.

Adaugă că tot ex-primarul satului Burlăceni Gaidarlî Vasile, purtînd răspundere pentru inventarierea și administrarea bunurilor domeniului public și celui privat ale comunei Burlăceni a admis o lipsă de bunuri în valoare totală de 20951 lei, fapt confirmat prin actele de inventariere întocmite cu participarea lui Gaidarlî Vasile. Avînd obligația legală să exercite funcția de administrator al bugetului local în baza deciziei Consiliului local nr.01/07 din 26.02.2018 a fost stabilit parcursul-limită pentru anul 2018 pentru autoturismul de serviciu „Dacia Logan”, cu nr. de înmatriculare *****, în mărime de 15 000 km. Astfel, conform indicilor foilor de parcurs a autoturismului în perioada de activitate al anului 2018 a fost decontat lubrifianți pentru un

parcurs de 16328 km sau cu 1328 km mai mult, ca rezultat efectuînd cheltuieli nelegitime în sumă totală de 1810,86 lei.

Indică reclamantul că potrivit deciziei nr.04/02 din 16.06.2020: „S-a luat act de Prescripția cu privire la rezultatele financiare tematice efectuate la Primăria comunei Burlăceni, raionul Cahul nr.27-17-29 din 12.03.2020; S-a recomandat primarului să întreprindă toate măsurile anexate în Planul de acțiuni din 16.06.2020 (anexa nr.1) necesare cu scopul înlăturării încălcărilor și neajunsurilor depistate în act.

Solicită reclamantul: - A încasa din contul lui Gaidarlî Vasile și Vlas Ana în beneficiul comunei Burlăceni din raionul Cahul a sumei de 10273,29 lei, a sumei de 2362,86 lei, a sumei de 462,30 lei; - A încasa din contul lui Gaidarlî Vasile în beneficiul Comunei Burlăceni din raionul Cahul a sumei de 1810 lei și 20951 lei.

Soluția instanței de judecată.

Prin hotărârea Judecătoriei Cahul, sediul Central din 28 decembrie 2022 a fost admisă acțiunea.

S-a încasat în mod solidar de la Gaidarlî Vasile și Vlas Ana, în beneficiul primăriei comunei Burlăceni, suma 10 273 (zece mii două sute șaptezeci și trei) lei 29 bani, suma de 2 362 (două mii trei sute șaizeci și doi) lei 86 bani și suma de 462 (patru sute șaizeci și doi) lei 30 bani, iar în total suma de 13 098 (treisprezece mii nouăzeci și opt) lei, 45 bani.

S-a încasat în mod solidar de la Gaidarlî Vasile și Vlas Ana, în beneficiul statului taxa de stat de la care a fost scutit reclamantul, în mărime de 392 (trei sute nouăzeci și doi) lei 95 bani.

Prin hotărîrea suplimentară Judecătoriei Cahul, sediul Central din 06 martie 2023 s-a încasat în mod solidar de la Gaidarlî Vasile și Vlas Ana în beneficiul primăriei comunei Burlăceni, suma de 1810 (una mie opt sute zece) lei și 20 951 (douăzeci mii nouă sute cincizeci și unu)lei, în total suma de 22 761 (douăzeci și două mii șapte sute șaizeci și unu) lei.

S-a încasat în mod solidar de la Gaidarlî Vasile și Vlas Ana, în beneficiul statului taxa de stat de la care a fost scutit reclamantul, în mărime de 682 (șase sute optzeci și doi) lei 83 bani.

Solicitarea și argumentele apelului.

Exprimându-și dezacordul cu hotărîrea instanței de fond, la data de 25 ianuarie 2023 pîrîtul Gaidrlî Vasili a contestat-o cu apel, prin care a solicitat admiterea cererii de apel, casarea parțială a hotărârii Judecătoriei Cahul, sediul Central din 28 decembrie 2022, în partea încasării în mod solidar de la Gaidrlî Vasili și Vlas Ana în beneficiul primăriei comunei Burlăceni a sumei de 13 098 lei cu emiterea în partea casată a unei noi hotărâri de admitere respingere a acestei pretenții.

Ulterior, în motivarea apelului depus la data de 30 martie 2023 pîrîtul Gaidrlî Vasili a solicitat casarea și Hotărîrii suplimentare a Judecătoriei Cahul, sediul Central din 06 martie 2023 în temeiul căreia s-a dispus încasarea în mod solidar de la Vlas Ana și Gaidrlî Vasili în beneficiul primăriei comunei Burlăceni suma de 22761 lei și taxa de stat în sumă de 682,83 lei.

În motivarea cererii de apel a invocat că, instanța de judecată la adoptarea hotărîrii contestate s-a condus de actul de revizie întocmit de Direcția Teritorială Inspectare Financiară Cahul, însă el personal nu a fost prezent în cadrul efectuării controlului și nici nu este prerogativa lui în calitate de primar de a se ocupa cu formalități. La acel moment Carpenco L. deținea funcția secretarului Primăriei și care urma să înregistreze faptul transmiterii pe balanța Primăriei comunei Burlăceni a puieților, care au fost răsădiți cu toți sătenii în anul 2011. Puieții au fost transmiși gratuit pe balanța Primăriei, fapt consemnat în factură.

La art. 39 din Legea privind administrația publică locală nr. 436-XVI din 28.12.2006, sunt expres indicate atribuțiile secretarului, ceea ce intră în atribuțiile secretarului primăriei.

Punctează că, au înaintat demers cu privire la audierea martorilor, și anume consătenii satului Burlăceni, care au participat la sădirea copacilor, însă instanța de judecată a refuzat în satisfacerea acestui demers. Toate activele financiare pe care le-a primit de la primarul precedent, le-a predat următorului primar.

Mai menționează că în instanța de judecată au ridicat întrebarea cu privire la prezentarea informației anume care calculator și care monitor se are în vedere și ca partea reclamantă să prezinte careva probe, însă aceste întrebări au fost ignorate de către instanță. Mai mult după fiecare lucrător al primăriei este fixat cine și cu ce bunuri se folosește, astfel calculator și monitorul indicat de către reclamant, era foarte ușor de stabilit la cine se află în folosință.

Consideră că actul de revizie întocmit de Direcția Teritorială Inspectare Financiară Cahul în temeiul căruia s-a bazat instanța de judecată este unul ilegal.

Punctează că, în urma inventarierii au fost expediate materiale în adresa CNA, însă cauza penală pornită în privința sa a fost clasată din motivul lipsei în acțiunile sale a elementelor infracțiunii.

Indică că, potrivit Deciziei consiliului comunal Burlăceni din luna decembrie 2018, a fost majorat rulajul automobilului de serviciu de model ”Dacia Logan” de la 15 000 la 16 500 km, în legătură cu necesitatea executării obligațiunilor. A indicat despre această decizie și au solicitat de a prezenta din cadrul Primăriei această decizie, însă Carpenco L., nu a prezent-o, așa cum pe parcursul perioadei de lucru între el și Carpenco L. s-au creat relații ostile și în prezent ultima se răzbună pe apelant.

Adaugă că, în cadrul Primăriei se aflau la balanță mașini de tuns iarba, pentru deservirea teritoriului Primăriei, grădiniței, școlii muzicale, Casei de cultură, gimnaziului, stadionului și cimitirului, însă pe parcursul anilor acestea s-au uzat și necesitau reparație. Din cauza că, în sat lipsesc organizațiile specializate în domeniu care ar efectua oficial reparația respectivelor mașini de tuns iarba ci doar pe bază de patent și apelantul din banii proprii le repara, ultima dată când s-a adresat la „Feramente Construct” i s-a adus la cunoștință că aceste mașini de tuns iarba nu mai pot fi reparate. Acte care au fost prezentate la primărie, însă Direcția Teritorială Inspectare Financiară Cahul nu le-a găsit sau nu a dorit să le vadă.

Consideră revizia efectuată de către Direcția Teritorială Inspectare Financiară Cahul unilaterală.

Punctează că pe parcursul cît a deținut funcția de primar nu a însușit careva bunuri, toate bunurile primite, le-a predat după expirarea mandatului de primar, însă dna Carpenco L., prin înșelăciune a hotărît să mascheze propriile încălcări admise, fiind și o metodă de răzbunare al acesteia. Consideră că instanța de judecată superficial a examinat cauza, apelantul ne fiind auzit, cu atît mai mult pînă la începerea procesului judiciar toate bunurile, care nu au fost depistat de către inspector a fost radiate.

Procedura de citare a fost legal executată:

Apelantul Gaidarlî Vasile în ședința instanței de apel a pledat în susținerea cererii de apel și a menționat că, toate bunurile după ce a plecat din funcția de primar a lăsat în gestiunea Primăriei. Poieții au fost, însă nu au fost luate la balanța Primăriei și ulterior radiați. Faptul sădirii puieților a fost confirmat de către consăteni.

Reprezentantul apelantului, avocatul Dimitrov Iurie în ședința instanței de apel a susținut cererea de apel și a menționat că, cît hotărîrea instanței de fond atît și hotărîrea suplimentară sunt neîntemeiate și adoptate cu încălcarea prevederilor legale. Susține că, în atribuțiile apelantului Gaidarlî Vasili nu intră obligațiunile încălcarea căror i se invocă. Or, *****duce evidența la bunurile care sunt înregistrate pe balanța Primăriei, cît și calcularea și achitarea salariului. Gaidarlî Vasili deținând funcția de primar nu era competent de a calcula salariul, aceste obligații fiind direct prevăzute în obligațiunile contabilului. Ce ține de hotărîrea suplimentară a invocat că, la materialele dosarului nu sunt prezentate probe în vederea stabilirii bunurilor care au fost incluse bunurile indicate în actul de revizie. Puieții de pomi au fost plantați și acest fapt a fost direct probat, și au solicitat și audierea martorilor în vederea confirmării că aceste puieți au fost sădiți însă instanța a respins acest demers. Ce ține de cheltuielile pentru lubrifianți pentru automobilul care se află la balanța Primăriei a menționat că prin Decizia Consiliului a fost majorat dimensiunea de parcurs de la 15 000km la 16500km. Ce ține de bunurile la suma de 20951 lei, aceste bunuri au fost radiate prin actul de radiere pe care l-a prezentat. Inventarierea a fost efectuată în lipsa lui Gaidarlî Vasili. Mașinile de tuns iarba erau foarte vechi și imposibil de reparat.

Intimații Primăria comunei Burlăceni, reprezentatul Primăria comunei Burlăceni - avocatul Maxim Todorov, intimata Vlas Ana legal citați, în ședința instanței de apel nu s-au prezentat și nu au comunicat instanței motivele neprezentării sale.

Intervenientul accesoriu Inspectoratul Control Financiar de Stat legal citați, în ședința instanței de apel nu s-au prezentat, însă prin cererea din 03 iunie 2024 a solicitat examinarea cauzei civile în lipsa reprezentantului Inspectoratului.

Având în vedere dispozițiile art. 379 alin. (2) Cod de procedură civilă, Completul de judecată a dispus examinarea cauzei în absența părților care nu s-au prezentat în ședință, care au fost legal citați.

Aprecierea instanței de apel.

Audiind participanții la proces, studiind materialele dosarului, analizând hotărârea judecătorească în coraport cu argumentele apelului și lucrările dosarului civil, Completul de judecată conchide admiterea cererii de apel, casează integral hotărârea primei instanțe, și emiterea hotărârii noi de admitere parțială a acțiunii formulate de Primăria comunei Burlăceni, din următoarele considerente.

Conform art. 385 lit. c) Cod de procedură civilă, *instanţa de apel, după ce judecă apelul, este în drept să admită apelul şi să caseze integral sau parţial hotărârea primei instanţe, emiţând o nouă hotărâre.*

Potrivit art. 386 alin. (1) lit. a), b), c), d) Cod de procedură civilă, *hotărârea primei instanţe se casează sau se modifică de instanţa de apel dacă: circumstanţele importante pentru soluţionarea cauzei nu au fost constatate şi elucidate pe deplin; circumstanţele importante pentru soluţionarea cauzei, pe care prima instanţă le consideră constatate, nu au fost dovedite cu probe veridice şi suficiente; concluziile primei instanţe, expuse în hotărîre, sînt în contradicţie cu circumstanţele cauzei; normele de drept material sau normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat.*

În conformitate cu art. 373 Cod de procedură civilă, *instanţa de apel verifică, în limitele cererii de apel, ale referinţelor şi obiecţiilor înaintate, legalitatea şi temeinicia hotărîrii atacate în ceea ce priveşte constatarea circumstanţelor de fapt şi aplicarea legii în primă instanţă. În limitele apelului, instanţa de apel verifică circumstanţele şi raporturile juridice stabilite în hotărîrea primei instanţe, precum şi cele care nu au fost stabilite, dar care au importanţă pentru soluţionarea cauzei, apreciază probele din dosar şi cele prezentate suplimentar în instanţă de apel de către participanţii la proces. În cazul în care motivarea apelului nu cuprinde argumente sau dovezi noi, instanţa de apel se pronunţă în fond, numai în temeiul celor invocate în primă instanţă. Instanţa de apel este obligată să se pronunţe asupra tuturor motivelor invocate în apel. Apelantului nu i se poate crea în propria cale de atac o situaţie mai dificilă decît aceea din hotărîrea atacată cu apel, cu excepţia cazurilor când consimte şi când hotărîrea este atacată şi de alţi participanţi la proces.*

Art. 130 alin. (1) din Codul de procedură civilă, statuează că, *instanţa judecătorească apreciază probele după intima ei convingere, bazată pe cercetarea multe aspectual, completă, nepărtinitoare şi nemijlocită a tuturor probelor din dosar în ansamblul şi interconexiunea lor, călăuzindu-se de lege.*

Conform prevederilor art. 118 alin. (1), (3) din Codul de procedură civilă, *fiecare parte trebuie să dovedească circumstanţele pe care le invocă drept temei al pretenţiilor şi obiecţiilor sale dacă legea nu dispune altfel. Circumstanţele care au importanţă pentru soluţionarea justă a cauzei sînt determinate definitiv de instanţa judecătorească pornind de la pretenţiile şi obiecţiile părţilor şi ale altor participanţi la proces, precum şi de la normele de drept material şi procedural ce urmează a fi aplicate.*

Potrivit art. 239 din Codul de procedură civilă, *hotărârea judecătorească trebuie să fie legală şi întemeiată. Instanţa îşi întemeiază hotărârea numai pe circumstanţele constatate nemijlocit de instanţă şi pe probele cercetate în şedinţă de judecată.*

În corespundere cu prevederile art. 5 alin. (1) Cod de procedură civilă, *orice persoană interesată este în drept să se adreseze în instanţă judecătorească, în modul stabilit de lege, pentru a-şi apăra drepturile încălcate sau contestate, libertăţile şi interesele legitime.*

Astfel, prevederile legale enunțate în mod expres, obligă instanța de apel să verifice circumstanțele și raporturile juridice stabilite în hotărârea primei instanțe, precum și cele care nu au fost stabilite și este obligată să verifice legalitatea hotărârii în întregul ei și să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în apel.

Potrivit recomandărilor avizului nr.11 din 2008 al Consiliului Consultativ al Judecătorilor Europeni (CCJE) în atenția Comitetului de Miniștri al Consiliului Europei privind calitatea hotărârilor judecătorești, o motivație și o analiză clară sunt cerințele fundamentale ale hotărârilor judecătorești și un aspect important al dreptului la un proces echitabil. Pentru a răspunde cerințelor procesului echitabil, motivarea ar trebui să evidențieze, că judecătorul a examinat cu adevărat chestiunile esențiale ce iau fost prezentate.

Potrivit art. 6 CEDO, instanței judecătorești îi este atribuită obligația de a efectua o examinare efectivă a motivelor, argumentelor și probelor părților, cu excepția cazului în care se apreciază relevanța acestora și fără a fi înțeleasă ca implicând un răspuns detaliat pentru fiecare argument (Van de Hurk vs Țările de Jos). Din interpretarea art. 6 al CEDO se reține că, pronunțarea de către instanțele judecătorești a unor hotărâri motivate constituie una dintre garanțiile dreptului fundamental la un proces echitabil și acesta presupune obligațiunea instanței judecătorești de a se expune în hotărârile contestate asupra tuturor cerințelor acțiunii, precum și argumentelor invocate de către părți întru, respectiv, admiterea sau respingerea acestora.

Totodată, Completul de judecată consideră necesar să menționeze că nu va formula un răspuns detaliat pentru fiecare argument al apelantului, ci va analiza doar motivele decisive pentru soluționarea prezentei cauze (a se vedea Gard Ruiz vs Spania (Marea Cameră), 21 ianuarie 1999, parag.26, Moreira Fereira vs Portugalia (nr.2) (Marea Cameră), 11 iulie 2017, parag. 84, 98).

Completul de judecată remarcă faptul că, obiectul prezentului litigiu îl constituie încasarea prejudiciului material cauzat autorității publice locale în urma gestionării neconforme a bunurilor de către ex-primarul comunei Burlăceni aflate la balanța Primăriei comunei Burlăceni.

Fiind învestită cu examinarea cauzei, instanța de fond, prin hotărârea Judecătoriei Cahul, sediul Central din 28 decembrie 2022 a încasat în mod solidar de la Gaidarlî Vasile și Vlas Ana, în beneficiul Primăriei comunei Burlăceni, sumele de: 10 273, 29 lei, 2 362, 86 lei și 462,30 lei, în total suma de 13 098, 45 lei; în beneficiul statului taxa de stat de la care a fost scutit reclamantul, în mărime de 392,95 lei. Prin hotărîrea suplimentară Judecătoriei Cahul, sediul Central din 06 martie 2023 s-a încasat în mod solidar de la Gaidarlî Vasile și Vlas Ana în beneficiul Primăriei comunei Burlăceni, suma de 1810 lei și 20 951 lei, în total suma de 22 761 lei și în beneficiul statului taxa de stat de la care a fost scutit reclamantul, în mărime de 682,83 lei.

Completul de judecată constată că prima instanță eronat a soluționat fondul cauzei, fiind emisă o hotărîrea contrară cadrului legal, situației de fapt și de drept.

Astfel, analizând circumstanţele faptice ale cauzei şi actele anexate la materialele dosarului, instanţa de apel reţine că Direcția Teritorială Inspectare Financiară Cahul, la indicația Inspecției Financiare nr.27-10-09/1316 din 04.12.2019 conform Programului de activitate pentru semestrul I al anului 2020 a efectuat inspectarea financiară tematică la Primăria comunei Burlăceni, raionul Cahul, pe aspectele expuse în petiția dnei Stoica Valentina locatar al comunei Burlăceni în rezultatul căreia s-au constatat mai multe încălcări expuse în Prescripția nr.27-17-29 din 12.03.2020 după cum urmează mai jos.

Conform Prescripției Inspecției Financiare din 12.03.2020 s-a indicată că: „Nerespectînd prevederile art. 118 alin. (5) și art.122 alin. (3) a Legii nr.154-XV din 28.03.2003 Codul muncii, după rechemările din concediul anual de odihnă, în perioada de activitate a anilor 2017-2018, contabil-șef dna Ana Vlas nu a utilizat restul zilelor rămase din concediul de odihnă în număr de 46 zile calendaristice, beneficiind de indemnizație de concediu pentru toată perioada în sumă totală de 10273,29 lei, precum și de salariu. Totodată este de menționat că, ulterior prin dispoziția primarului nr.59-I din 23.10.2019 a fost acceptată demisia ***** dnei Vlas Ana cu achitarea tuturor drepturilor salariale, inclusiv și concediul de odihnă anual nefolosit pentru anul 2019, neluînd în calcul plățile salariale achitate pentru neutilizarea zilelor rămase din concediul de odihnă în număr de 46 zile calendaristice pentru perioada menționată. Ca rezultat, în urma rechemărilor din concediile anuale de odihnă și neutilizării restul zilelor rămase din concediul dnei Vlas Ana a fost efectuată supraplată prin compensarea în bani a concediului anual în sumă totală de 10273,29 lei, la care au fost achitate și achitate contribuțiile asigurărilor sociale de stat obligatorii 23% - 2362,86 lei, primele de asigurare obligatorie de asistență medicală achitate de patroni – 462,30 lei”. /f.d. 9-12/

În urma inventarierii bunurilor de la balanța Primăriei Burlăceni, prin proiectul de decizie cu nr. 03/19 din 20 mai 2020 Cu privire la casarea bunurilor uzate, Consiliul comunal Burlăceni, în pct. 3 a decis: Se acceptă casarea mijloacelor fixe primăriei în sumă de 13189 lei, conform anexei nr. 2. A constata soldul mijloacelor materiale în mărimea de 20 951 lei, conform anexei 3 ca material lise.

Prin Decizia nr. 04/02 din data de 16.06.2020, Consiliul comunal Burlăceni a decis să ia act de Prescripție „Cu privire la rezultatele financiare tematice efectuate la Primăria comunei Burlăceni raionul Cahul” cu nr. 27-17-29 din 12.03.2020 și s-a recomandat primarului să întreprindă toate măsurile anexate în „Planul de acțiuni din 16.06.2020” necesare cu scopul înlăturării neajunsurilor depistate în act.

Prin scrisoare prealabilă, s-a propus ex-primarului Burlăceni raionul Cahul, dlui Gaidarlî Vasile să restituie în bugetul local suma de 168 lei și suma de 20 951 lei, depistate prin inventariere.

În contextul pretențiilor deduse judecății, Completul reține că în acord cu prevederile art. 33 a Legii nr.397 din 16.10.2003 privind finanțele publice locale: *În domeniul finanțelor publice locale, autoritățile executive exercită funcția de administrator al bugetului local și au următoarele competențe și responsabilități de bază: h) respectă termenele de plată a salariilor către angajații autorităților/instituțiilor bugetare finanțate de la buget și pentru lucrările,*

serviciile şi bunurile materiale contractate în limitele aprobate în bugetul respectiv; k) asigură organizarea şi ţinerea contabilităţii în conformitate cu actele normative şi prezentarea în termen a rapoartelor lunare, trimestriale şi anuale; n) asigură gestionarea resurselor bugetare şi administrarea patrimoniului public în conformitate cu principiile bunei guvernări.

Potrivit art. 29 din Legea administrației publice locale nr. 436 din 29.12.2006, *(1) Pornind de la domeniile de activitate ale autorităţilor administraţiei publice locale de nivelul întîi, stabilite la art.4 alin.(1) din Legea privind descentralizarea administrativă, primarul exercită în teritoriul administrat următoarele atribuţii de bază: c) numeşte, stabileşte atribuţiile şi încetează raporturile de serviciu sau de muncă cu şefii de subdiviziuni, de servicii, de întreprinderi municipale din subordinea autorităţii administraţiei publice locale respective, personalul primăriei, conduce şi controlează activitatea acestora, contribuie la formarea şi reciclarea profesională; f) exercită funcţia de administrator al bugetului local, asigurînd gestionarea resurselor bugetare, administrarea patrimoniului public în conformitate cu principiile bunei guvernări şi efectuarea cheltuielilor conform alocaţiilor bugetare aprobate, informînd consiliul local despre situaţia existentă; g) răspunde de inventarierea şi administrarea bunurilor domeniului public şi celui privat ale satului (comunei), oraşului (municipiului), în limitele competenţei sale.*

Totodată potrivit art. 1998 alin. (1) Cod civil, *cel care acţionează faţă de altul în mod ilicit, cu vinovăţie este obligat să repare prejudiciul patrimonial, iar în cazurile prevăzute de lege, şi prejudiciul moral cauzat prin acţiune sau omisiune.*

În conformitate cu art.1999 alin. (1) Cod civil, *dispoziţiile prezentului capitol se aplică şi în cazul prejudiciului cauzat în raporturile contractuale, cu excepţia cazurilor în care se aplică dispoziţiile legale privind neexecutarea obligaţiilor.*

În acord cu art. 2020 alin. (1) Cod civil, *cheltuielile suportate de autoritatea publică competentă pentru restabilirea elementelor naturale care constituie mediul, cum ar fi aerul, apa, solul, flora şi fauna, ca urmare a lezării substanţiale, se repară acelei autorităţi publice competente.*

Potrivit art. 2025 din Codul civil, *repararea prejudiciului se face în natură, prin restabilirea situaţiei anterioare (transmiterea unui bun de acelaşi gen şi de aceeaşi calitate, repararea bunului deteriorat etc.), iar dacă aceasta nu este cu putinţă ori dacă persoana vătămată nu este interesată de repararea în natură, prin plata echivalentului bănesc (despăgubire), stabilit prin acordul părţilor sau, în lipsa unui asemenea acord, prin hotărîre judecătorească.*

Completul de judecată reține că, normele sus citate stipulează direct repararea prejudiciului de cel care a cauzat prejudiciu patrimonial altei părți, în cazul din speță partea păgubită fiind autoritatea publică Primăria comunei Burlăceni.

Așa, dar se constată că, Gaidralî Vasili a deținut funcția de primar al comunei Burlăceni exercitînd funcția de administrator al bugetului local, asigurînd gestionarea resurselor bugetare a admis încălcări la plata repetată al concediului de odihnă pentru *****Vlas Ana în sumă de 10273,29 lei, la care au fost achitate și contribuțiile asigurărilor sociale de stat obligatorii 23 % -

2362,86 lei, primele de asigurare obligatorie de asistență medicală achitate de patroni – 462,30 lei, iar în total suma de 13098,45.

Alegațiile părții apelante precum că Gaidralî Vasile deținând funcția de primar nu avea cunoștințe în domeniu financiar și respectiv nu poartă răspundere pentru calculele salariale încasate în surplus, or faptul că primarul a semnat actele nu îl absolvă pe contabil de vină și nici nu îl scutește pe primar de responsabilitate. Iar, faptul că primarul a fost indus în eroare de către *****în cadrul examinării cauzei nu a fost demonstrat. În concluzie, Gaidarlî Vasile a admis încălcări la momentul semnării ordinelor de plată, purtând în deplină măsură răspunderea împreună cu *****Vlas Ana.

Completul de judecată reține că prejudiciul a rezultat din plata necuvenită a indemnizației pentru concediul anual și a contribuțiilor aferente este consecința acțiunilor conjugate ale primarului și *****. Calcularea drepturilor salariale revenea *****, iar aprobarea și autorizarea plăților revenea primarului, în calitate de administrator al bugetului local, potrivit art. 29 din Legea nr. 436/2006 și art. 33 din Legea nr. 397/2003. În lipsa îndeplinirii atribuțiilor de către oricare dintre aceștia, prejudiciul nu s-ar fi produs. În aceste condiții, instanța apreciază că prejudiciul are un caracter unic și indivizibil, justificând răspunderea solidară a pârâților.

Argumentul apelantului potrivit căruia responsabilitatea pentru calcularea drepturilor salariale revenea exclusiv ***** este neîntemeiat. Deși evidența contabilă și calcularea salariilor reprezintă atribuții ale contabilului, primarul, în calitate de administrator al bugetului local, avea obligația legală de a asigura utilizarea conformă a mijloacelor financiare și de a autoriza doar plățile efectuate cu respectarea legii. Semnarea documentelor financiare nu constituie un act pur formal, ci presupune verificarea legalității acestora. În lipsa probelor că a fost indus în eroare prin acțiuni frauduloase ale *****, instanța reține culpa apelantului pentru neîndeplinirea obligației de supraveghere și control.

Completul judiciar constată că sunt întrunite cumulativ condițiile răspunderii civile delictuale prevăzute de art. 1998 Cod civil. Fapta ilicită constă în încălcarea dispozițiilor art. 118 alin. (5) și art. 122 Codul muncii prin achitarea repetată a drepturilor aferente concediului anual. Prejudiciul este reprezentat de sumele achitate contrar prevederilor legale și de contribuțiile obligatorii aferente, iar legătura de cauzalitate rezultă din faptul că diminuarea patrimoniului autorității publice a fost consecința directă a aprobării și efectuării acestor plăți. Vinovăția pârâților rezidă în exercitarea necorespunzătoare a atribuțiilor de serviciu, cu încălcarea normelor imperative ale legislației muncii.

Completul de judecată reține că atribuțiile primarului și ale ***** sunt distincte, însă complementare. *****răspunde pentru întocmirea corectă a documentelor financiar-contabile, iar primarul răspunde pentru legalitatea utilizării fondurilor publice și autorizarea plăților. Existența culpei contabilului nu exclude răspunderea primarului, deoarece obligația acestuia de administrare a bugetului local implică exercitarea unui control efectiv asupra legalității operațiunilor financiare aprobate.

Conform art. 122 Codul muncii, *salariatul poate fi rechemat din concediul de odihnă anual prin ordinul (dispoziţia, decizia, hotărîrea) angajatorului, numai cu acordul scris al*

salariatului şi numai pentru situaţii de serviciu neprevăzute, care fac necesară prezenţa acestuia în unitate. În acest caz, salariatul nu restituie indemnizaţia pentru zilele de concediu nefolosite. (2) Retribuirea muncii salariatului rechemat din concediul de odihnă anual se efectuează în baze generale. (3) În caz de rechemare, salariatul trebuie să folosească restul zilelor din concediul de odihnă după ce a încetat situaţia respectivă sau la o altă dată stabilită prin acordul părţilor în cadrul aceluiaşi an calendaristic. Dacă restul zilelor din concediul de odihnă nu au fost folosite din oricare motive în cadrul aceluiaşi an calendaristic, salariatul este în drept să le folosească pe parcursul următorului an calendaristic. (4) Folosirea de către salariat a părţii rămase a concediului de odihnă anual se efectuează în temeiul ordinului (dispoziţiei, deciziei, hotărîrii) angajatorului.

Iar, potrivit art. 118 alin. (5) din Codul muncii, *nu se admite înlocuirea concediului de odihnă anual nefolosit printr-o compensaţie în bani, cu excepţia cazurilor de încetare a contractului individual de muncă al salariatului care nu şi-a folosit concediul.*

În așa mod de către Inspecția Financiară a fost constatat că, Vlas Ana deținând funcția de contabil-șef în cadrul Primăriei comunei Burlăceni în perioada de activitate 2017-2018, nu a utilizat restul zilelor rămase din concediul anual de odihnă în număr de 46 zile calendaristice, beneficiind de indemnizație de concediu pentru toată perioada în sumă totală de 10 273,29 lei, precum și de salariu. Ulterior, prin dispoziția primarului a fost acceptată demisia ***** Vlas Ana cu achitarea tuturor drepturilor salariale, inclusiv și concediul anual nefolosit pentru anul 2019, luînd în calcul plățile salariale achitate pentru neutilizarea zilelor rămase din concediul de odihnă în număr de 46 zile calendaristice pentru perioada menționată după rechemările din concediul nu a utilizat restul zilelor rămase. Ca rezultat, în urma rechemărilor din concediile anuale de odihnă și neutilizării restul zilelor rămase din concediu a fost efectuată supraplata prin compensarea în bani a concediului anual în sumă totală de 10 273,29 lei, la care au fost calculate și achitate contribuțiile asigurărilor sociale de stat obligatorii 23% - 2362,86 lei, primele de asigurare obligatorie de asistență medicală achitate de patroni – 462,30 lei, iar în total suma de 13098,45.

Astfel, ținând cont de cele menționate Completul consideră că acțiunea înaintată de Primăria comunei Burlăceni este parțial întemeiată, or în situația din speță s-a demonstrat cert că Gaidarlî Vasile ex-primarul comunei Burlăceni și Vlas Ana *****au admis încălcări la efectuarea plăților salariale și plăților în urma concediului nefolosit cît și plăților în urma demisiei Anei Vlas. Gaidarlî Vasile exercitând funcția de administrator al bugetului local urmând să efectueze un management efectiv întru neadmiterea erorilor care să prejudicieze bugetul local.

În această ordine de idei, instanța de apel consider întemeiat de a încasa în mod solidar de la Gaidarlî Vasile și Vlas Ana în beneficiul Primăriei comunei Burlăceni suma de 10273,29 lei, suma de 2362,86 lei și suma de 462,30 lei, în total 13098,45 lei.

Ce ține de pretențiile formulate de Primăria comunei Burlăceni cu privire la încasarea în mod solidar din contul lui Gaidarlî Vasile și Vlas Ana în beneficiul Primăriei comunei Burlăceni suma de 1810 lei pentru supraconsumului a lubrifianților decontate pentru autoturismul de serviciu de model „Dacia Logan”, cu n.î. *****, în anul 2018 și admise de către instanța de fond, completul de judecată constată următoarele.

Potrivit Prescripției cu privire la lichidarea iregularităților constatate în rezultatul inspectării financiare tematice efectuate la Primăria comunei Burlăceni nr. 27/17-29 din 12 martie 2020 este indicat că conform Deciziei Consiliului local nr. 01/07 din 26 februarie 2018 a fost stabilit parcursul limită pentru anul 2018 pentru autoturismul de serviciu „Dacia Logan", cu n/î *****, mărime de 15 000 km. Conform indicilor din foile de parcurs a autoturismului în perioada de activitate al anului 2018 a fost decontata lubrifianți pentru parcurs de 16328 km sau cu 1328 km mai mult comparativ cu cel stabilit, fiind efectuat supraconsum a lubrifianților, ca rezultat efectuând cheltuieli nelegitime în sumă de 1810,86 lei. /f.d. 11/

În acest context, este de menționat că într-adevăr prin Decizia Consiliului comunal Burlăceni nr. 01/07 din 26 februarie 2018 s-a decis stabilirea parcursului-limită pentru Anul 2018 cu autoturismul de serviciul al Primăriei com. Burlăceni marca „Dacia Logan", cu n.î. *****, mărime de 15 000 km. /f.d. 172/

Totodată, la data de 04 decembrie 2018 de către Consiliul comunal Burlăceni a fost adoptată Decizia nr. 05/10 din 04 decembrie 2018 prin care s-a decis modificarea Deciziei Consiliului comunal Burlăceni nr. 01/07 din 26 februarie 2018 "privind aprobarea parcursului-limită anual cu autoturismul Primăriei com. Burlăceni, după cum urmează: a înlocui dimensiunea de parcurs în mărimea 15 000 km cu mărimea 16 500 km. /f.d. 173/

În această ordine de idei, Completul de judecată punctează că, actul prin care a fost stabilită limita parcursului anual pentru automobilul de serviciu de marca „Dacia Logan", cu n.î. *****, în volum de 15 000 km a fost modificat fiind stabilit în volum de 16 500 km, adică mai mare de cît cel stabilit anterior. În cazul dat nu este temei legal de a încasa în mod solidar din contul lui Gaidarlî Vasile și Vlas Ana în beneficiul Primăriei comunei Burlăceni suma de 1810 lei pentru combustibil consumat supra în anul 2018, fiind cert constatată modificarea actului administrativ emis de Consiliul comunal Burlăceni prin care a fost stabilit parcursul-limită pentru anul 2018 cu autoturismul se serviciul al Primăriei com. Burlăceni marca „Dacia Logan", cu n.î. *****, mărime de 15 000 km.

Completul de judecată consideră ilegal de a încasa în mod solidar de la partea pîrîtă suma de 1810 lei, cheltuieli care de fapt au fost modificate prin actul administrativ adoptat de către Consiliul comunal Burlăceni, motiv din care respinge pretenția înaintată de Primăria comunei Burlăceni privitor la încasarea în mod solidar de la Gaidarlî Vasile și Vlas Ana a sumei de 1810 lei.

Asupra pretenției Primăriei comunei Burlăceni privind încasarea de la Gaidarlî Vasile și Vlas Ana a sumei de 20951 lei, instanța de apel reține următoarele.

Instanța de fond a constatat temeinicia acestei pretenții, întemeindu-și soluția în baza Prescripției Inspecției Financiare din 12 martie 2020 prin care s-a constatat că Gaidarlî Vasile ex-primarul satului Burlăceni, purtând răspundere pentru inventarierea și administrarea bunurilor domeniului public și celui privat al comunei Burlăceni a admis o lipsă de bunuri în valoare totală de 20951 lei, fapt confirmat prin actul de inventariere.

La acest aspect, instanța de apel constată că, în baza actului de radiere a bunurilor materiale din 20 mai 2020 de la balanța Primăriei comunei Burlăceni au fost radiate bunuri materiale la suma totală de 20951 lei. /f.d. 33/

În aceiași ordine de idei, deși Primăria comunei Burlăceni pretinde încasarea în mod solidar de la Gaidarlî Vasile și Vlas Ana a sumei de 20951 lei fiind invocată pierderea bunurilor materiale la suma solicitată. Însă, la materialele cauzei este anexat actul de radiere a bunurilor materiale la suma de 20951 lei, iar actele de inventariere se atestă din anul 2019. Pentru raționamentele sus-expuse, instanţa de apel conchide în favoarea netemeiniciei acţiunii formulate de către Primăria comunei Burlăceni în partea pretențiilor privitor la încasarea de la Gaidarlî Vasile și Vlas Ana a sumei de 1810 lei și 20951 lei, aceasta, fiind pasibilă de a fi respinsă.

Urmare, hotărârea primei instanţe, urmează a fi casată integral, cu emiterea a unei noi hotărâri privind admiterea parțială a acţiunii înaintată de către Primăria comunei Burlăceni, în sensul sus-menționat.

Potrivit art. 94 alin. (1) Cod de procedură civilă, *instanţa judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să plătească, la cerere, părţii care a avut cîştig de cauză cheltuielile de judecată. Dacă acţiunea reclamantului a fost admisă parţial, acestuia i se compensează cheltuielile de judecată proporţional părţii admise din pretenţii, iar pîrîtului – proporţional părţii respinse din pretenţiile reclamantului. (2) În cazul mai multor reclamanţi sau pîrîţi, aceştia sînt obligaţi să compenseze cheltuielile de judecată în mod egal, proporţional sau solidar, în funcţie de interesul fiecăruia ori de caracterul litigiului dintre ei. Dacă unul dintre coparticipanţi a utilizat mijloace speciale de apărare judiciară, ceilalţi nu sînt responsabili de cheltuielile lui.*

Corespunzător prevederilor art. 98 alin. (1) Cod de procedură civilă, c*heltuielile aferente judecării cauzei, suportate de instanţa judecătorească, precum şi taxa de stat, de a căror plată reclamantul a fost scutit, se încasează la buget de la pîrît proporţional părţii admise din acţiune dacă pîrîtul nu este scutit de plata cheltuielilor de judecată. În acest caz, taxa de timbru se încasează în contul instanţei judecătoreşti de la pârât, dacă pârâtul nu este scutit de plata acesteia.*

Potrivit art. 83 alin. (2) Cod de procedură civilă, *în acţiunile patrimoniale, taxa de stat se determină în funcţie de caracterul şi valoarea acţiunii, iar în acţiunile nepatrimoniale şi în alte cazuri prevăzute de lege, în proporţii fixe, conform Legii taxei de stat nr.213/2023.*

Conform art. 83 alin. (1) Cod de procedură civilă, *scutirile de taxa de stat şi/sau de taxa de timbru sunt prevăzute de pct.1 din anexa nr.2 la Legea taxei de stat nr.213/2023 şi se aplică în modul prevăzut de alin.(4) din prezentul articol.*

Art. 87 alin. (1) lit. a) Cod de procedură civilă, *valoarea acţiunii se determină: a) din suma cerută – în acţiunile pentru plata unei sume.*

La speța din cauză se atestă că reclamantul Primăria comunei Burlăceni a fost scutită de la plata taxei de stat la depunerea acțiunii în instanța de judecată, motiv din care Completul de judecată conchide în favoarea încasării în mod solidar de la Gaidarlî Vasile și Vlas Ana în

beneficiul statului taxa de stat de la care a fost scutit reclamantul, în mărime de 392,95 lei, proporțional părții admise.

Astfel, având în vedere că prima instanţă a stabilit circumstanțele cauzei, și nu este necesară verificarea suplimentară şi administrarea de noi dovezi, însă a interpretat eronat normele de drept material, Completul judiciar ajunge la concluzia de a admite apelul, de a casa integral hotărârea instanței de fond, cu pronunțarea unei noi hotărâri de admitere parțială a acțiunii, prin încasarea în mod solidar la Gaidarlî Vasile și Vlas Ana în beneficiul Primăriei comunei Burlăceni suma de 10273,29 lei, suma de 2362,86 lei, și suma de 462,30 lei, în total 13098,45 lei; încasarea în mod solidar de la Gaidarlî Vasile și Vlas Ana în beneficiul statului taxa de stat de la care a fost scutit reclamantul, în mărime de 392,95 lei, proporțional părții admise, iar ce ține de pretenția înaintată de Primăria comunei Burlăceni privitor la încasarea de la Gaidarlî Vasile și Vlas Ana a sumei de 1810 lei și 20951 lei, acțiunea fiind pasibilă de a fi respinsă, ca fiind neîntemeiată.

Asupra cererilor de apel, în baza materialelor și actelor dosarului, conducându-se de prevederile articolelor 385 lit. c) și 390 din Codul de procedură civilă, Completul de judecată,-

D E C I D E:

Se admit apelurile declarate de Gaidarlî Vasile.

Se casează integral hotărârea Judecătoriei Cahul, sediul Central din 28 decembrie 2022 și hotărârea suplimentară a Judecătoriei Cahul, sediul Central din 06 martie 2023, și se emite o nouă hotărâre, după cum urmează.

Se admite parțial acțiunea înaintată de Primăria comunei Burlăceni.

Se încasează în mod solidar de la Gaidarlî Vasile și Vlas Ana în beneficiul Primăriei comunei Burlăceni suma de 10273,29 lei (zece mii două sute șaptezeci și trei lei, 29 bani), suma de 2362,86 lei (două mii trei sute șaizeci și doi lei, 86 bani), și suma de 462,30 (patru sute șaizeci și doi lei, 30 bani), în total 13098,45 lei (treisprezece mii nouăzeci și opt lei, 45 bani).

Se respinge acțiunea înaintată de Primăria comunei Burlăceni în partea pretențiilor privitor la încasarea de la Gaidarlî Vasile și Vlas Ana a sumei de 1810 lei (o mie opt sute zece lei) și 20951 lei (douăzeci mii nouă sute cincizeci și unu lei).

Se încasează în mod solidar de la Gaidarlî Vasile și Vlas Ana în beneficiul statului taxa de stat de la care a fost scutit reclamantul, în mărime de 392,95 lei, proporțional părții admise.

Decizia este definitivă din momentul emiterii, fiind susceptibilă cu recurs la Curtea Supremă de Justiție, în termen de 2 luni de la comunicarea deciziei integrale.

Președintele completului, judecător **Evgheni Bancov**

Judecătorii **Inga Gorlenco**

Andrei Scripcenco